

Gül yağı gülünün az bilinen bir zararlısı - gül meşe patlak arısı

Автор(и): проф. д.с.н Иванка Лечева; Растителна защита

Дата: 15.06.2016 Брой: 6/2016



Gül gal arısı (*Diplolepis rosae*), gal oluşumuna neden olan Cynipidae (gal arıları) familyasına aittir. Bunlar, böcekler ve bitkiler arasındaki çok özel bir ilişki türünün sonucudur. Genel olarak, galler, hücrelerin patolojik gelişiminin bir sonucu olarak ortaya çıkar – hipertrofi (hücre boyutundaki bir artış yoluyla) veya hiperplazi (hücre sayısında bir artış). Zararlı organizmaların neden olduğu gallere "Cecidozoa" denir. Gal oluşumuna neden olan 13.000 bilinen böcek türü vardır ve bu, tanımlanmış tüm böcek türlerinin %2'sini temsil eder. Çoğu zaman, galler üç takıma ait böceklerden kaynaklanır: Diptera, Hymenoptera ve Hemiptera.

Cynipidae familyasına ait gal oluşturan arılar, Avrupa ve Kuzey Amerika'daki en iyi bilinen gal oluşturan böcekler arasında yer alan yaklaşık 2.000 türdür. Türlerin birçoğu, özellikle güller ve meşe üzerinde çeşitli galler oluşturur (Gullon ve diğerleri, 2000).

2007 yılında, Silistra bölgesi Babuk köyünde genç bir kuşburnu plantasyonunda bu zararlıyı tespit ettik; burada bitkilerin %30'u zarar görmüştü. Gül gal arısının galeri 45 ila 80 mm boyutunda, kırmızımsı-kahverengi, yüzeyinde çok sayıda çıkıntı bulunan ve yosunlu toplara benzeyen yapılardır. Sürgünler üzerinde tek tek bulunurlar. Zarar çok spesifiktir ve çalılar üzerinde kolayca gözlemlenebilir. Ülkemizde gül gal arısı, Nikolova (1969) tarafından yağlı gül üzerinde tespit edilen zararlılar kompleksinin bir parçası olarak listelenmiştir.

Toplanan gallerden erginler Mayıs ayında çıktı, bu da zararlının galeri içinde larva veya pupa olarak kışladığı anlamına gelir. Ergin böcek, uzun antenli, 4–5 mm uzunluğunda küçük bir arıdır. Baş ve göğüs siyah, karın kısmı koyu kahverengi ve yandan basıktır. Bacaklar kahverengidir.

Zararlının biyolojisi yeterince çalışılmamıştır. Literatür verilerine göre, larvalar kışlar ve her larva ayrı bir odacıkta bulunur. Rusya koşulları için erginlerin Mayıs-Haziran aylarında, Almanya için ise Haziran-Temmuz aylarında uçuşu bildirilmektedir. Dişiler yumurtalarını kuşburnu gövdelerine bırakır. Böcek ve bitki arasındaki spesifik ilişkinin bir sonucu olarak, galeri özellikle gövdenin tepe kısmında oluşur. Larvalar, yırtıcı böceklerden korundukları galeri içinde gelişir.

Zararlının popülasyon yoğunluğunu azaltmak ve neden olduğu zararı sınırlamak için, ergin böceklerin uçuşundan önce eski galeri kesilmeli ve yakılmalıdır.